

Mestitz Júlia 1940-Ben A Bevonuláskor

1940. szeptember tizenhatodikán vonultak be a magyarok Marosvásárhelyre. Előtte való estére berendeztek vöröskeresztes pontokat. Egész nap volt rendelés a városban. Mi is lementünk az utcára az olasz sógornőmmel, Clarával. Mestitz Misi, a bátyám is rendelt, és aztán kijött hozzánk az utcára. Pont a vöröskeresztes zászló alatt áll, baloldalt. Én fehér ruhában vagyok, Clara sógornőm is ott van a képen, mellettem.

Most is emlékszem, azt kérdezte tőlem olaszul Clara, de jó hangosan: "Nem értem, mindig azt hallottam, hogy a magyar kicsi nemzet. Honnan annyi ember és felszerelés mégis, erre az alkalomra?" Erre egy magyar tiszt, aki épp ott volt, váratlanul visszafordult: "Biztosíthatom, hölgyem, hogy nagyon sokan maradtak még otthon" -- válaszolt vissza olaszul. Utána bemutatkozott, és elmondta, hogy Rómában tanult valami testnevelést, azért tud olaszul. Ezt a jelenetet sosem felejttem el.

1940 tavaszán nyitottam a főtéren egy kozmetikát, és ősszel már bejöttek a magyarok. Egy kétemeletes házban volt a földszinten a kozmetika. Nagyon szép és tágas volt a hely, vajszerű volt a bútor, a vázák, a hamutartó és a függönyök pedig méregzöld. A bútort direkt csináltattuk, már nem emlékszem, hogy hol. Nagyon-nagyon ízléses, szép volt. Három ablak volt, de nem az utcára néztek, hanem egy gangra.

Az utca felől egy biztosító volt, s nagyon jóban voltunk a biztosító fiával, Gyurkával. Ő nem dolgozott ott, az apjáé volt a biztosítótársaság. Amikor vonultak be a magyar katonák, hívott az öreg, hogy jöjjünk, mert onnan nagyon jól lehet látni. Páran mentünk, a bátyám is éppen ott volt. Egyszer csak csengettek az előszobában, és három magyarországi pasas és egy [maros]vásárhelyi asszony állt ott díszmagyarban. Akartak beszélni a tulajdonossal. Hát jött Farkas bácsi, a biztosító, aki ugyancsak zsidó volt. Kérdik, hogy "Zsidók vannak-e itt?". Mondja, hogy "Vannak, miért?".

Mondja a nő: "Nem szabad az ablakhoz menjenek, nem szabad kinézzenek." Erre Farkas bácsi kitört, hogy ez az ő irodája, és annak engedi meg, hogy kinézzen az ablakon, akinek akarja. Nagyon odamondott a pasasnak. A nőnek, aki jó ismerősünk volt, nagyon kellemetlen volt. Biztos mondták, hogy jöjjön fel ezzel a pasassal, és nem volt mit tenni. Keresztény nő volt, de közben az ura zsidó származású volt, aki meghalt, és a lánya kint van Izraelben. Ez az első megnyilvánulás, ami történt, egy pofon volt nekünk. Persze továbbra is kinéztünk, s láttuk Horthyt, és láttuk a feleségét, de már elment a kedvünk az egésztől. Közben az apukám kapott egy meghívót hivatalosan a várostól, hogy jelenjen meg a tribünön sötét ruhában, Bocskai nyakkendőben és háborús kitüntetésekkel mint vendég, mint [Maros]Vásárhely egyik közismert embere. Apuka is és mi is természetesnek vettük ezt, és apuka persze elment oda. Ő a tribünön volt ezalatt, nem tudta, hogy a zsidóknak nem szabad kinézni.